KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) 2019/970,

22. veebruar 2019,

milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 artikli 31 kohast kontrollivahendit, mis võimaldab taotlejal kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloa kehtivuse kestust ja olekut

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226, ([1]) eriti selle artiklit 31,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2018/1240 loodi Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) nende kolmandate riikide kodanike jaoks, kellelt ei nõuta välispiiride ületamiseks viisat. Selles sätestati reisiloa andmise või selle andmisest keeldumise tingimused ja kord.

(2) ETIASe reisiloa taotlejad, reisiloa omanikud, isikud, kellele keelduti ETIASe reisiluba andmast või kelle ETIASe reisiluba tunnistati kehtetuks või tühistati, või isikud, kelle ETIASe reisiluba on aegunud ja kes on kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikli 54 lõikega 2 andnud nõusoleku andmete säilitamiseks (edaspidi „taotleja“), peaksid saama kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloa kehtivuse kestust ja olekut.

(3) Käesoleva otsusega tuleks näha ette tingimused, mille kohaselt saab taotleja spetsiaalset vahendit kasutades kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloa kehtivuse kestust ja olekut.

(4) Kontrollivahendile peaks olema võimalik pääseda juurde selleks ette nähtud avaliku veebisaidi ja mobiilseadmetele mõeldud rakenduse kaudu ning turvalist linki kasutades. Kontrollivahendi link tuleks saata taotleja e-posti aadressile siis, kui teda teavitatakse sellest, et taotluse esitamine on õnnestunud või reisiluba väljastatud, kehtetuks tunnistatud või tühistatud vastavalt määruse (EL) 2018/1240 artikli 19 lõikele 5, artikli 38 lõike 1 punktile a, artikli 42 punktile a ja artikli 44 lõike 6 punktile a.

(5) Kontrollivahend peaks võimaldama teha kindlaks taotleja isiku. Seepärast tuleb sätestada autentimisnõuded kontrollivahendile juurdepääsu saamiseks. Taotlejad peaksid enda autentimiseks esitama andmeid. Lisaks on vaja näha ette kontrollivahendi väljundid, mis võimaldavad taotlejal kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloa kehtivuse kestust ja olekut.

(6) Ette tuleks näha kontrollivahendi ja ETIASe kesksüsteemi vahelised teabevahetuskanalid. Lisaks tuleks määrata kindlaks sõnumite vorming, standardid ja protokollid ning turvanõuded.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osalenud Taani Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 ([2]) vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Võttes siiski arvesse, et määrus (EL) 2018/1240 põhineb Schengeni *acquis*'l, teatas Taani 21. detsembril 2018 kooskõlas nimetatud protokolli artikliga 4, et ta on otsustanud määruse (EL) 2018/1240 oma siseriiklikusse õigusesse üle võtta.

([1]) ELT L 236, 19.9.2018, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

(8) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ; ([3]) seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(9) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ([4]) seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(10) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ([5]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([6]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

(11) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([7]) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ([8]) artikliga 3.

(12) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([9]) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ([10]) artikliga 3.

(13) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti 28. jaanuaril 2019 ja ta esitas oma arvamuse 8. veebruaril 2019,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Juurdepääs kontrollivahendile

1. Kontrollivahendile on juurdepääs ETIASe reisiloa taotlejatel, reisiloa omanikel, isikutel, kellele keelduti ETIASe reisiluba andmast või kelle ETIASe reisiluba tunnistati kehtetuks või tühistati, ja isikutel, kelle ETIASe reisiluba on aegunud ja kes on kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikli 54 lõikega 2 andnud nõusoleku andmete säilitamiseks (edaspidi „taotleja“).

2. Kontrollivahendile juurdepääsemiseks saab kasutada

a) selleks ette nähtud avalikku veebisaiti;

([3]) Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

([4]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

([5]) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

([6]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

([7]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

([8]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

([9]) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

([10]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

b) mobiilseadmetele mõeldud rakendust, millele on osutatud määruse (EL) 2018/1240 artiklis 16;

c) linki, mis on saadetud määruse (EL) 2018/1240 artikli 6 lõike 2 punktis f osutatud ETIASe e-posti teenuse kaudu. See link saadetakse siis, kui taotlejat teavitatakse sellest, et taotluse esitamine on õnnestunud või reisiluba välja antud, kehtetuks tunnistatud või tühistatud vastavalt määruse (EL) 2018/1240 artikli 19 lõikele 5, artikli 38 lõike 1 punktile a, artikli 42 punktile a ja artikli 44 lõike 6 punktile a.

Artikkel 2

Kaksikautentimine kontrollivahendile juurdepääsu saamiseks

1. Kontrollivahendiga ühenduse loomisel kasutatakse kaksikautentimist.

2. Esimese autentimise käigus tuleb sisestada järgmised andmed:

a) reisidokumendi number;

b) reisidokumendi välja andnud riik, mis tuleb valida etteantud loetelust;

c) e-posti aadress.

3. Taotleja esitatud andmed peavad olema samad, mille ta esitas oma taotlusvormis.

4. Teise autentimise käigus tuleb kontrollivahendisse sisestada kordumatu kood, et autentimine saaks kinnituse.

5. Lõikes 2 osutatud andmete esitamisel genereeritakse automaatselt kordumatu kood, mis saadetakse taotlejale määruse (EL) 2018/1240 artikli 6 lõike 2 punktis f osutatud e-posti teenuse kaudu.

6. Kordumatu kood aegub lühikese aja jooksul. Kui saadetakse uus kordumatu kood, muutuvad samale taotlejale varem saadetud kordumatud koodid kehtetuks.

7. Kordumatu kood saadetakse e-posti aadressile, mis on märgitud esitatud taotlusesse.

8. Kordumatut koodi saab kasutada ainult üks kord.

Artikkel 3

Kontrollivahendi väljundid

1. Kui taotlejad on vahendile juurdepääsemiseks autenditud, näevad nad oma reisidokumendi numbriga seotud taotluste või reisilubade olekut.

2. Kontrollivahend kuvab iga reisidokumendi numbriga seotud taotluse või reisiloa puhul ühe järgmistest olekukategooriatest:

a) „esitatud“;

b) „kehtiv“;

c) „tagasilükatud“;

d) „tühistatud“;

e) „kehtetuks tunnistatud“;

f) „aegunud“.

3. Kõigi kehtivate reisilubade puhul kuvab kontrollivahend reisiloa kehtivuse lõppkuupäeva.

4. Piiratud territoriaalse kehtivuse korral teavitatakse taotlejat liikmesriigist või liikmesriikidest, mille puhul reisiluba kehtib. See teave kuvatakse kontrollivahendis hästi nähtavas kohas.

5. Kontrollivahendis kuvatakse vastutuse välistamise klausel märkega, et kehtiv reisiluba ei anna automaatset õigust riiki siseneda või seal viibida, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/1240 artikli 36 lõikes 6. Lisaks palutakse selle vastutuse välistamise klausliga taotlejatel kasutada järelejäänud lubatud viibimisaja kohta lisateabe saamiseks määruse (EL) 2017/2226 artikli 13 kohast riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi veebiteenust, millele on selgelt osutatud.

Artikkel 4

Andmetest väljavõtete tegemise nõuded

1. Kontrollivahend kasutab eraldi kirjutuskaitstud andmebaasi, mida ajakohastatakse mõne minuti jooksul, tehes ühesuunalise väljavõtte ETIASes säilitatud andmete minimaalsest osahulgast, mida on vaja käesoleva otsuse artiklite 2 ja 3 rakendamiseks.

2. eu-LISA vastutab kontrollivahendi turvalisuse eest, seal sisalduvate isikuandmete turvalisuse eest ning isikuandmete väljavõtmise ja eraldi kirjutuskaitstud andmebaasi edastamise eest.

Artikkel 5

Sõnumite vorming, standardid ja protokollid

Sõnumite vorming ja rakendatavad protokollid tuleb lisada määruse (EL) 2018/1240 artikli 73 lõikes 3 osutatud tehnilisse kirjeldusse.

Artikkel 6

Konkreetsed turvakaalutlused

1. Kontrollivahend töötatakse välja ja seda teostatakse nii, et tagatud oleks töödeldavate andmete konfidentsiaalsus, terviklus ja käideldavus ning tehingute salgamatus. Selle tehniline ja organisatsiooniline teostamine peab vastama määruse (EL) 2018/1240 artikli 59 lõikes 3 osutatud ETIASe turvalisuse tagamise kava nõuetele ning määruse (EL) 2018/1240 artikli 16 lõikes 10 osutatud andmekaitse- ja andmeturbereeglite, mida kohaldatakse avaliku veebisaidi ja mobiilseadmetele mõeldud rakenduse suhtes.

2. Kontrollivahend töötatakse välja nii, et sellele ei saaks ebaseaduslikult juurde pääseda. Sel põhjusel piirab kontrollivahend seda, mitu korda saab proovida vahendile juurde pääseda sama reisidokumendi ja kordumatu koodiga. Peale selle on vahendil meetmed, mis kaitsevad seda mitteinimkäitumise eest.

3. Lisaks lõpetatakse seanss, kui mitteaktiivsus on kestnud teatava arvu minuteid.

4. Töödeldavate andmete konfidentsiaalsust, terviklust ja käideldavust puudutavad täiendavad üksikasjad nähakse ette määruse (EL) 2018/1240 artikli 73 lõikes 3 osutatud tehnilistes kirjeldustes.

Artikkel 7

Logid

1. Kontrollivahendil on tegevuslogid, mis sisaldavad muu hulgas järgmisi andmeid:

a) autentimisandmed, sealhulgas see, kas autentimine õnnestus või mitte;

b) juurdepääsu kuupäev ja kellaaeg.

2. Vahendi tegevuslogid kopeeritakse kesksüsteemi. Neid säilitatakse pärast taotlustoimiku säilitamise tähtaja möödumist maksimaalselt ühe aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui neid vajatakse juba alanud järelevalvemenetluses. Selle perioodi lõppemisel kustutatakse need automaatselt.

Kõnealuseid logisid võib kasutada ainult määruse (EL) 2018/1240 artikli 69 lõike 4 kohasel eesmärgil.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 22. veebruar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER